

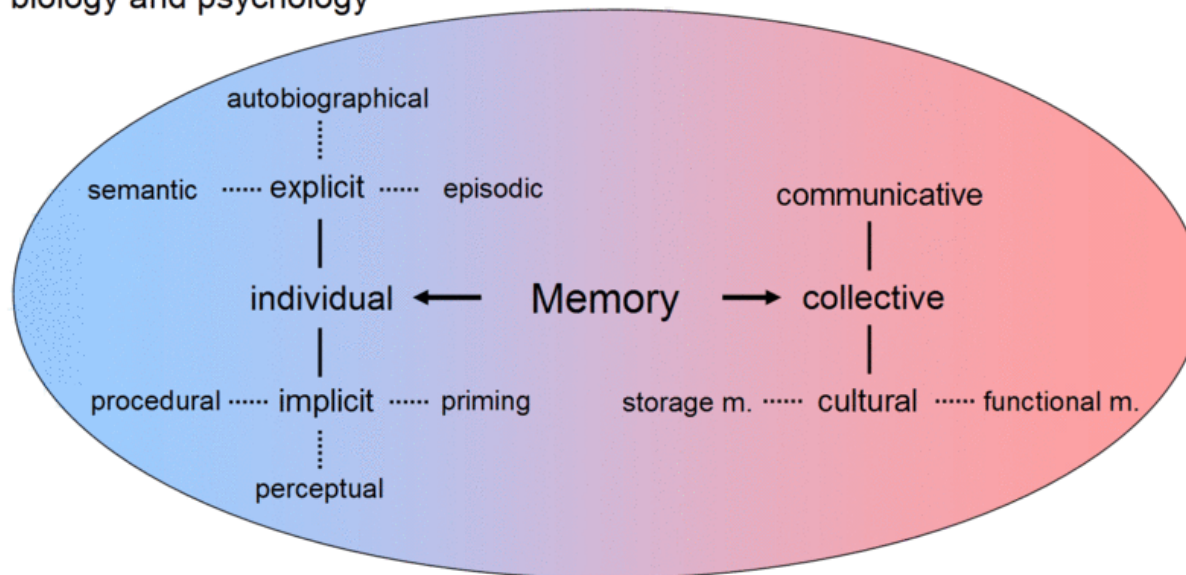
Nástroje interpretace NMD_2

O paměti

Paměť_definice:

- Paměť = **transdisciplinární** výzkumný problém.
- (lékařské vědy, psychologie, literární věda, kulturní studia, politologie...)
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Pam%C4%9B%C5%A5>
- <http://en.wikipedia.org/wiki/Memory>
- <http://plato.stanford.edu/entries/memory/>

biology and psychology

social and cultural studies

Paměť_definice:

- ***Od 80. a 90. let 20. století: Zvýšený zájem o „paměť“ jako výzkumný problém.**

Zdůvodnění/kontext:

- **Konec velkých vyprávění:** konec „studené války“, postkoloniální situace.
- **Posttraumatická situace:** reakce na Holocaust, odcházení generace svědků Holocaustu.
- **Digitální revoluce** v komunikačních technologiích: nové podmínky ukládání a šíření dat.

Paměť_definice:

- **Taxonomie paměti:**
- **Tradiční dělení: Individuální vs. kolektivní paměť.**

- **Aleida Assmann: 4 formáty paměti/paměťových systémů:**
- **1_individuální paměť,**
- **2_společenská/sociální paměť,**
- **3_politická paměť,**
- **4_kulturní paměť.**

Paměť_definice:

- **Ad 1_Individuální paměť**
- Psychologové rozlišují: **Procedurální, sémantickou, epizodickou** (perspektivní a idiosynkratickou, fragmentární, proměňující se v interakci s ostatními, nestálou, pomíjivou) **paměť**.
- **Ad 2_Sociální paměť**
- Paměť stvořená v interakci s druhými a sdílená se skupinou. Obměňuje se s generacemi po 80 až 100 letech.
- **vs***
- **Ad 3_Politická paměť**
- Tvoří paměť prostřednictvím památníků, pomníků, oslav, symbolů. Má sklon k selekci a exkluzi.
- **Ad 4_Kulturní paměť**
- Tvoří ji kulturní instituce jako knihovny, archivy, muzea. Tvoří *archivní paměť*, někde mezi aktivní vzpomínkou a zapomněním. Je otevřená reinterpretace a rekontextualizaci.

Paměť_definice*:

- **Individuální paměť**
- **Sociální paměť**
- ... jsou „**vtělené**“, ukotvené v prožitcích individua a skupiny.

Vs.

- **Politická paměť**
- **Kulturní paměť**
- ... jsou **zprostředkovány** externími symboly a materiálními reprezentacemi.

Paměť_definice:

- **Závěr:**

- Paměť zkušenostní a existenciální vs. reprezentace paměti.
- Zavedení pojmů společenská, politická, kulturní paměť (vs. problematický pojem „kulturní paměť“, Halbwachs, 1925) **umožní promýšlet procesy generování vzpomínek/paměti** na úrovni jednotlivců a skupin a jejich přenášení, proměny, restrukturalizace, do symbolického řádu podle aktuálních představ, cílů a potřeb.
- Literatura:
- Assmann, Aleida. *Memory, Individua and Collective*. Robert E. Goodin and Charles Tilly (eds.). The Oxford handbook of contextual political analysis. 2006. (on-line)
http://books.google.cz/books?id=jCeDng_in8gC&printsec=frontcover&hl=cs&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false (rev. 19.2.2013).

O paměti (elektronické nebo/li jiné)

- Paměť živých organismů jako funkce vzdorování entropii.
- Biologické organismy a jejich paměť/i:
  - Genetická informace/paměť;
  - Kulturní paměť.

„Human dignity, which distinguishes us from other known beings, can be defined as the fact that we have both genetic and cultural memory, that we are ‘historical beings’.“ V. Flusser, p. 397

O paměti (elektronické nebo/li jiné)

- **Genetická vs./ kulturní paměť**
- **Opory (kulturní) paměti:**
  - Vzduch: orální přenášení informací.
  - Kámen, kosti...: záznamy dovedností.
  - Tělesná gesta:
- **Od orální k literární kultuře:**
  - Abeceda
  - Knihovna jako symbol kumulativního shromažďování informací.
- **Literární kultura: vědecká vs. orální (mýtická) a hmotná (magická) kultura.**

O paměti (elektronické nebo/li jiné)

- **Knihovna jako symbol superlidské/transhumánní paměti:**
  - Platonská tradice
  - Talmudská tradice
- **Dvě lidské paměti:**
  - Paměť biologického těla
  - Paměť kulturní
- **Elektronická média = simulace funkcí lidské paměti**
- **Elektronická paměť vs. lidská paměť:**
  - A) snadno se naplňuje informacemi, déle je udržuje a snadno šíří.
  - B) můžeme do ní zapsat „gesto“, tzn. Automatizace práce.
  - C) efektivněji zapomíná.
- **Elektronická paměť jako model/simulace lidské mysli nás učí, že paměť je proces, který není svázán s žádným médiem, ale jedná se o interpersonální, kolektivní fenomén...**